

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekk száma: 52.866.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

Bácska, Bánát BESZÉDES SZÁMOK

Szent István koronájának két legszebb ékköve is hazakerül végre. Két hosszú évtized minden gyötrelme, szenvedése, pokla, emlékezés lesz már csupán egy olyan időre, amikor a gyűlölet, a bosszú, s ezzel szemben a szorongó félelem, a holnapról rettegés voltak jellemzői, velejárai minden egyes napnak, minden történésnek, megnyilatkozásnak azon a földön. Már nincs nyoma sem a húszesztendő mártíromságának annyira úrrá lett a lelkeken az öröm, túlradt boldogság, felszabadultság érzete az első pillanatban; kívül és belül magyar maradt itt minden, magyarul dobog, érez, minden szív, magyarul dalol minden ajak, s itt a Duna és Tisza önfeledt összeölekezésénél szabadon, gátlás és félelem nélkül él, örül és készül az új életre megint a magyar. Pedig nehéz volt az elmúlt húszesztendő. Balkán minden vadsága, kultúrátlansága, csetnikek garázdálkodása és kegyetlenkedése, a szerb gyűlölet ezernyi megnyilatkozása tette szinte elviselhetetlenné, tűrhetetlenné itt az életet mindenki számára, aki bármily titokban, egyszer is visszasóhajtott a régi világot, vagy azokhoz tartozónak érezte, vallotta magát, akiknek fáj, kibíráhatatlanul sajgott a trianoni hiénák és keselyűk bűnös elvakultsága és mérhetetlensége.

Istennek hála, a szenvedésnek végeszakadt immár. Nem bűn magyarnak lenni ott sem, megszűnt a rémület és megfélemlítés, teljesültek a húszesztendő nagy vágyak, s meghallgatta az Úr minden magyarok forró imádságát: hazajön a délvidék is, hogy tovább erősítse, építse ezeréves hazánk sok vihart megért, patinás épületét.

Hála érte a Mindenhatóknak.

Komoly időket élünk. Szeretnők, ha ezt a három szót a maga teljes súlyosságában értené és érezné át mindenki, aki ezt az ezer év óta annyi komoly, súlyos viharos időket átszenvedett magyar földet vallja hazájának. Szeretnők, ha ennek a rövid mondatnak az értelme átítaná minden magyar minden izét, sejtjét. Nem azért, hogy ez a tudat nyomasztólag nehezdedjék a magyar lelkekre, nem azért, hogy megbénítsa, vagy csak lassítsa is annak a munkának az ütemét, amelyet mindannyiunknak minden szellemi és testi erőnk végső megfeszítésével kell végeznünk. Végeznünk kell még akkor is, ha úgy érezzük, hogy a munka terhe alatt összeroskadunk. Azért szeretnők, ha az előírt szavak értelme át, meg áthatna bennünket, hogy komolyan vegyük a magyar történelem legkomolyabb korszakát és cselekvőképességünket felfokozzuk a lelkiismeretes, a legmesszebbmenő áldozatokat is szívvel-lélekkel vállaló csúcsteljesítményig. Ma nem szabad, ma nagy bűn a terhek vállalásától való vonakodás, ma hazaárulás számba megy, ha nem teszünk meg sokkal többet, mint amennyit a magunk legjobb hite szerint megtudunk tenni.

Szebb, boldogabb magyar jövőt, teljes magyar feláradást akarunk? Tudomásul kell vennünk, hogy ingyen nem kapjuk meg, hogy annak nagyon nagy ára van és ezt az árat mindannyiunknak: nekem is, neked is, valamennyiünknek hiánytalanul meg kell fizetnünk.

Ebben a munkában, ebben a teherviselésben azonban nem maradtunk magunkra, nem vagyunk teljesen a magunk erejére utalva. Alább számokat szolgáltunk meg és ezek a számok — melyek csak Békés vármegyére vonatkoznak és csak két esztendő adatait ölelik fel — a maguk vitathatatlan bizonyosságával igazolják, hogy a Magyar Élet Pártjának kormánya igazán a magyar, nemzeti élet jobbra, emberibbé tételén munkálkodik. Nemcsak szóval hirdeti a kormány a nemzetépítést a népi, a népért való politikát, hanem hathatósan munkálja is. Ezt a munkát csak részben összefogó számok bizonyítják, hogy a kormányférfiak megnyilatkozásai igazak, őszinték, azoknak százszázalékos fedezete van a kormányzati tetteikben.

Nem véletlen az, hogy a

kormány a mai óriási, országos nehézségek ellenére is az utóbbi két esztendőben oly hathatósan sietett vármegyénk segítségére. Nagyrészen köszönhetjük ezt annak, hogy súlyos viszonyokkal, csapásokkal küzdő vármegyénk élén feladatukat hivatásnak érző és maradéktalanul ellátó, áldozatoktól vissza nem riadó férfiak állanak, akik a nehézségeket, a jogos igényeket megfelelően tudják illetékes helyen képviselni.

De beszéljenek a számok. Vármegyénk nagy csapása volt a múlt esztendőben és az idén is az ár- és belvizek által okozott pusztítás tömege. Sok ház összeomlott, még több megrongálódott. Ezeknek a pusztításoknak helyrehozatalára, a továbbiak elhárítására összesen 300.437 pengőt utalt ki a kormányzat, mely összegből 154 lakóházat újjáépített, 843-at pedig teljesen aláfalazva kijavított a vármegye vezetősége. Erre 191.391 pengőt segélyképpen, 109.043 pengőt pedig kamatmentes kölcsönképpen kaptak a ráutalt károsultak.

Az ármentesítő társulatoknak kizárólag csatornázási munkálatok elvégzésére alábbi részletezés szerint 1,333.494 pengő kormánytámogatást utalt ki a földművelésügyi miniszter. Nevezetesen: Alsó Fehérkőrösi Ármentesítő Társulat 536.000 P-t, az Ivánfenei Ármentesítő Társulat 252.000 P-t, a Hosszúfoki Ármentesítő Társulat 190.000 P-t, a Körös-Tisza-Marosi Ármentesítő Társulat (vármegyénkre eső részben) 139.600 P-t, végül a Sebeskőrösi Társulat 70.950 P-t kapott. Ez az összeg — eltekintve rendkívül értékes beruházást eredményezett jellegétől — az utolsó fillérig munkadíjként volt kiutalható.

De beszélnek tovább a számok. A szociális nyomor leküzdését hathatósan szolgálja a Családvédelmi Alap, amely alából vármegyénk részére 300.000 pengő folyt be eddig.

A rossztermésű évek egyik nagy csapása a vetőmaghiány. A kormány az ebből eredő kár kiküszöbölése céljából vármegyénk részére összesen 28.505 q súlyú különböző nemesített, tisztított vetőmagot utalt ki 570.100 pengő értékben.

Az egészségvédelemnek, ennek az igazán nemzetmentő, hatalmas akciónak, óriási jelentőségű erődítményei az egészségházak. Ezek közül az utóbbi két év alatt alábbiakat

építették a vármegye, illetve községek:

Bekésen 36.000 pengő költséggel, mely összegből 10.000 pengőt adott a kormány. Békéscsabán 16.000 P költséggel, ebből a kormányzat 7.500 P-t, Endrődön 20.000 P költséggel, ebből 8.000 pengőt, Békéscsabán 44.000 pengő költséggel, ebből 22.000 pengőt, Szeghalmon 150.000 pengő költséggel, ebből 80.000 pengőt, Körösladányban 16.500 P költséggel, ebből 12.500 P-t, Köröstarcsának kibővítésre 25.000 P-t, az öcsödi és kondorosi átépítésére 4.500—4.500 P államsegélyt folyósított a kormány. A zöldkeresztes egészségházak létesítésére tehát összesen 174.000 P-t utalt ki a belügyminiszter.

A jövő nemzedék lelki, testi gondozásának céljait szolgálják igen hathatósan a napköziotthonos óvodák, ezek építésére alábbi kormánytámogatást kapta a jelzett idő alatt vármegyénk: Orosháza Rákóczytelepen épült 22.000 pengős költséggel, ebből 10.000 P-t, Orosházán a szőlők között ugyancsak 22.000 P-s költséggel, ebből 10.000 P-t, Nagyszénás községnek erre a célra 6.300 P-t, Vésztő községnek 6.500 P-t. Békésszentandráson 20.000 P-s költséggel épült a napköziotthon, ebből 18.000 P-t, Kétegyháza 20.000 P-s költséggel, ebből 11.000 P-t államsegély címen adott a kormány.

A vármegyénk területén épült napköziotthonok létesítését tehát két év alatt összesen 61.800 P-vel támogatta kormányunk.

A belügyi kormány továbbmenőleg is védi a magyarság virágoskertjét a zöldkeresztes tejakció lehetővé tételével. Már születés előtt védelemben részesül a gyermek, amikor az áldott állapotban lévő szegénysorsú édesanyák részére is megfelelő mennyiségű tejet biztosít. Az 1940. évben erre a célra összesen 115.000 pengőt kapott a kormánytól Békés vármegye, az 1941. évben eddig 37.000 P-t, míg az egészségünkben veszélyeztetett csecsemőknek dajkatejjel való ellátására 5.800 pengőt.

Nem kisebb fontosságú a zöldkeresztes cukorakció, amelyre az 1940. esztendőben 60.800 P államsegély állott vármegyénk községei és városai rendelkezésére. Ebben az évben eddig már 20.000 pengő kormánytámogatás tette lehetővé a nemescélú akció folytatását.

Ara 10 fillér

Joggal várhatjuk vármegyénk gazdasági életének erős ütemű fellendülését a békési kikötő már befejezett megépülésétől és ennek kiegészítéseképpen a háromszázezer pengős költség-gel felépülő legkorszerűbb gabonatarház elkészültétől, melynek munkálatai ebben az évben megkezdődnek. Ennek a hálózatnak kiépítését jelenti az 50.000 pengős költséggel már felépült és rendeltetésének átadott endrői, kisebb befogadó-képességű tárház is.

A fent felsorolt címeiken az 1940—41. években eddig összesen 3,308.431 P kormány-támogatást kapott vármegyénk.

Ez a felsorolás azonban nem teljes. Nincs benne például az a tekintélyes összeg, amellyel kisebb anyagi erővel rendelkező gazdáinknak értékes tenyészállatokat biztosítandó elsőrendű tehenek beszerzését tette lehetővé a kormány a beszerzési ár egyharmadrészének vállalásával, nincs benne a zöldkeresztes kutak létesítésére

nyújtott állami segély sem. Még sok különféle címen sietett a kormány a vármegye lakosságának támogatására. Nem mondunk sokat, ha az itt fel nem sorolt támogatások összegét 5—600.000 pengőre tesszük és így nyugodtan állíthatjuk, hogy közel négymillió pengő tesz bizonyosságot amaz állításunk igazvolta mellett, hogy a Magyar Élet-kormány joggal hivatkozhatik végzett munkája és elért eredményei alapján arra, hogy a magyar nemzeti

feltámadás, a szebb, jobb, boldogabb magyar jövő biztosítása érdekében őszintén, becsületesen, hozzáértéssel munkálkodik és megtalálja a módját annak, hogy ez a nemzetépítő munka a rendkívül nehéz körülmények óriási feladatainak megoldása mellett se akadjon meg, lendületéből ne veszítsen. Halgassuk meg és higgyük el a számok beszédét, bizzunk kormányunkban, tegyük meg kötelességünket és higgyünk Magyarországot feltámadásában!

MINDENKI TARTOZIK BEJELENTENI FŐLÖSLEGES TERMÉNYKÉSZLETÉT

A rendkívüli viszonyok a termény s egyéb élelmiszerfeleslegek hatósági igénybevételét teszik szükségessé.

Ennélfogva úgy a gazdák, mint a más foglalkozásuk az alábbiak szerint mutatkozó készletfeleslegüket a közellátás céljaira 24 órán belül felajánlani kötelesek annál is inkább, mert ezen idő elteltével házról-házra járva katonai ellenőrzés fog tartatni és aki a megengedettnél több gabonát, illetve terménykészletet tart rosszhiszeműleg vissza, attól a gabonát, illetve a terményt az ellenőrző közeg el fogja kobozni és amellet az illető még külön szigorú büntetésben is fog részesülni. Tájékoztatásul közöljük az alábbiakban azokat a készleteket, amelyek az egyes háztartások részére visszatartandók:

Búza, rozs együttesen a birtokos háztartásához tartozóknál fejenként és havonként 15 kg aug. hó 15-ig számított 4 hónapra 60 kg, Amennyiben ez liszt alakjában áll rendelkez-

zésre, úgy a mennyiség 20 százalékkal kevesebb.

Kommencióra, júliusra fél negyedévi mérés hagyható vizsgálata kb. 200 kg. személyenként illetve kommonciós-ként.

Időszaki munkások részére a kosztos aratókat is beleszámítva fejenként átlag 100 kg. búza tartható vissza.

Árpából, zabból és tengeriből állatnemenként korra való tekintet nélkül a következő mennyiség tartható vissza: A hizó marháknál és hizó sertéseknél db-ként összesen havi 100 kg. a hizalás végéig, de legkésőbb okt. 15-ig, lónál az új termésig összesen db-ként 200 kg, bikánál és tehénél 150 kg, egyéb szarvasmarháknál 50 kg, sertéseknél 100 kg. A többi állatnemre abrak nem számítható.

Vetésre kat. holdanként kukorica vetésre 20 kg, csalamádé vetésre pedig 100 kg, tengeri.

Hüvelyesekből (bab, borsó, lencse együtt) fejenként és havonként 1 kg, 4 hónapra 4 kg.

Zsir fejenként és havonként 1 kg, december hó 15-ig terjedő időre 8 kg.

Széna lónak db-ként 500 kg, szarvasmarháknak db-ként 360 kg.

A széna- és szalmamennyiséget a kazal köbtartalma szerint kell kiszámítani. 1 köbméter széna súlya kb. 80—100 kg. egy köbméter szalmáé pedig 50—60 kg.

Mindazok, akiknek a fent felsorolt mennyiségű gabona, takarmány, illetve élelmiszerkészleten felüli készletük van, a búzát, rozst, árpát, zabot, és tengerit, valamint ezek örleményeit a Futura Rt.-nak kötelesek vételre felkínálni, míg a többi készleteket a honvédség élelembeszerző osztagai részére vételre felkínálni.

Az olajosmagvak: repce, len, napraforgó, ricinus, tökmag, ugyancsak igénybe lesznek véve, s ezeket a Futura Rt. megbízottja fogja átvenni, míg a széna és szalma beszerzését a Magyar Mezőgazdák Szövetségére eszközli.

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt tót, d. e. 10 órakor magyar, az újtemplomban 8 órakor tót istentisztelet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap és ünnepnap 8 órakor diák-mise. 9 órakor csendes mise. 10 órakor szentbeszéd, nagymise, délután 3 órakor litánia. Köznapokon negyed 8 órakor csendes mise.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtt 10 órától az Árvaház dísztermében. Kondoroson minden hónap második vasárnapján délután 2 órakor van istentisztelet a községi iskolában.

— **Halálozás.** Szombaton, f. hó 12-én tragikus hirtelenséggel elhalálozott Kutas (Kapuszta) János, a helyi iparostársadalom egyik tisztos tagja. A megbolondult becsületessége, tisztosága és mély vallásosságával általános tiszteletet, megbecsülést és szeretetet vívott ki magának életében. Temetése, amelyen a járási Ipartestület testületileg vett részt, április 14-én, húsvéthétfőjén ment vébe nagy részvét mellett. Kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Megemlékezés az elhunyt miniszterelnökről.** Békés megye törvényhatóságának kisgyűlése április hó 8-án tartotta rendes havi ülését, amelyen az elnöklő baiczai Beliczey Miklós főispán kegyeletes szavakkal emlékezett meg a nemzet nagy halottja, gróf Teleki Pál volt miniszterelnökről. A kisgyűlés ezután lefolytalt több kisebb ügyet s délelőtt 10 órakor már véget is ért.

— **Folytatják a zöldkeresztes tejakciót.** Békés vármegye területén a folyó év második évnegyedében is folytatni kívánja a kormányzat az eredményeiben oly gazdag zöldkeresztes tejakciót. Mint értesülünk, ebben az időszakban 700 terhes és szoptató nő és mintegy 1500 hároméves aluli gyermekről történik gondoskodás. A belügyminisztérium erre az időre 31.620 pengő államssegélyt engedélyezett, ill. utalt ki a vármegye részére.

— **Közszemlén a képviselőválasztói névjegyzék.** Az országgyűlési képviselőválasztók 1942. évi névjegyzékének kiigazítási munkálatait befejezték, s a névjegyzéket most közszemlére tették ki a községházán, ahol azt bárki megtekintheti. A névjegyzék április hó 30-ig marad közszemlén.

Állami támogatással ellenőrzött állattenyésztő községek szervezése

A M. Kir. Földművelésügyi Miniszter a szarvasmarhatenyésztésünknek az eddiginél gyorsabb ütemű fejlesztése érdekében a haladás szolgálatában kitűnően bevált törzskönyvelés és tejjellenőrzés kiterjesztése céljából a szarvasmarhatenyésztés megszervezésének új alapokra való helyezését rendelte el s a népies szarvasmarhatenyésztést egy-egy irányítás és ellenőrzés mellett messzemenő állami támogatással intézményesen szervezi meg.

Az állattenyésztő községeket (városokat) az illetékes m. kir. Gazdasági Felügyelőségek, és Állattenyésztő Egyesületek javaslatainak figyelembe vételével a törzskönyvelő szervezetek jelölik ki.

A községek kijelölésénél támogatásban arra legérde-esebb és 100 k. holdnál kisebb területen gazdálkodó és 10 db-nál kisebb tehenállománnyal rendelkező hivatásos kisgazdák részesülhetnek.

Minden községben a lehetőség szerint legalább 50, de feltétlenül 30 db a törzskönyvelés követelményeinek megfelelő tehennek kell az ellenőrzéshez csatlakozni.

A községben a jelentkező gazdákat érdemesség szempontjából kell bírálják felül,

akik meggyőződéssel állanak a haladás útjára. Az állattenyésztő községek a vármegyei Állattenyésztő Egyesület tagjai lesznek. A községek tagsági díjat nem fizetnek, de az egyesületeknek a tényleges kiadásait a szövetségek bizonyos átalány összegekben megállapított szövetségi hozzájárulás formájában megtérítik.

Az ellenőrzésben érdekelt községek csak az állattenyésztési ellenőr elszámolásáról és a szükséghez képest a további utazásához szükséges fogat biztosításáról tartoznak gondoskodni. Az állami hozzájárulás összege állattenyésztési körzetenként lesz megállapítva. A szövetség működési területén állattenyésztési körzeteket állít fel. Egy állattenyésztési körzeteket állít fel. Egy állattenyésztési körzetbe legalább 400 drb. ellenőrzött tehen lesz beosztva. Törzskönyvelt tehenek után a tulajdonosok évenként és darabonként 4 P. ellenőrzési és 2 P. törzskönyvelési díjat fizetnek.

Az állattenyésztő községeket az ellenőrök felkeresik minden hónapban és minden ellenőrzött istállóban elvégzik a tenyésztési ellenőrzést. Az ellenőr a gazdákat a takarmányozás, tenyészállatnevelés, állatápolás, gondozás, hizalás,

állatértékesítés és takarmánytermelés terén szakszerű tanácsokkal látja el.

Az ellenőrzött tehenek kijelölésénél csak olyan vehető ellenőrzésbe, amelyek külem szempontjából is megfelelnek okszerű tenyésztés és a törzskönyvelés kívánalmainak.

Az állami tenyészállatkiosztási akciók lebonyolításánál elsősorban az állattenyésztő községekből felajánlott állatok és az onnan bejelentett igénylések lesznek figyelembe véve. Ezenkívül gondoskodás történik arról is, hogy ezen községek minél jobb minőségű közös apaállatokhoz jussanak. A törvényhatóságok részéről a vármegyei Állattenyésztő Egyesületek részére segélyeket is elsősorban az állattenyésztő községek szarvasmarhaállományának javítására kell fordítani. Az állattenyésztési községekben állattenyésztési tanfolyamok lesznek tartva.

A szövetségek az állattenyésztő községek megszervezésére és eredményes működésére minden lehetőst elkövetnek, hogy az állattenyésztést a legmagasabb nívóra emeljék fel. Ehhez a munkához az állattenyésztő gazdák nagyfokú megértése és haladás iránti szeretete és megvalósítás iránti akarata is szükséges.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett édesatyánk

Kutas (Kapuszta) János

végtiltségén megjelentek, ravatalához vagy sírjára virágot, koszorút helyeztek s ezzel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, jóleső együttérzésükért ezúton mondunk köszönetet.

Szarvas, 1941. április hó

62

Kutas család.

— **Tanítói gyűlés.** A békési ev. egyházmegye tanítói testülete f. hó 15-én Orosházán évi rendes közgyűlést tartott, melyen a szarvasi tanítók teljes létszámban részt vettek. A közgyűlés a nyugalomba vonult Frankó Mihály ig. tanítót tiszteletbeli örökös taggá választotta.

— **Évzáró vizsga.** Az evang. iskolák VII. és VIII. osztályos tanulóinak záróvizsgálata április hó 24-én délelőtt 9 órától lesz megtartva az egyházi díszteremben. — A furugyi, kákai és örményzugi ev. iskolák vizsgálata május 3-án lesz megtartva.

— **ZÖLDHITELT folyósít a Szarvasi Takarékpénztár.**

— **Mikor lesz vége a háborúnak?** Székesfehérvárról jött a hír, hogy Móron megszólalt egy néma lány. Csodálkozó családtagjainak mondta: „Édesapám meghal.” Nem hitték el, hiszen rövid ideje ment ki a mezőre, de csakhamar hazahozták a hírt, hogy az apja hirtelen meghalt munkaközben. Erre azután többek között azt is megkérdezték tőle, mikor lesz vége a háborúnak. „Ennek az esztendőnek abban a hónapjában, amelyben péntekre esik a 13-a.” Megnézték rögtön a kalendáriumot. Júniusra esik. Eszerint az idén, júniusban befejeződik a háború. A lányka első jóslata beteljesedett, kíváncsian várjuk a másodikat...

— **Hétmillió pengő értékű többletet jelent évenként a sertésbőr-fejtés.** A disznóbőr fejtése országszerte a nagyobb vágóhidakon már folyik teljes lendülettel. Intézkedés történt, hogy valamennyi vágóhídon megszervezzék a disznóbőr gyűjtését. Ezek szerint rövidesen 900 vágóhídon indul meg a disznóbőr fejtés és az illetékes hatóságok évi 5-600.000 darab ipari és közhasználati célra alkalmas disznóbőrre számítanak. Ez pedig kereken hétmillió pengő tiszta értékű többletet jelent a magyar nemzetgazdaság számára.

— **A tanoncszerződéskötések és a segédi vizsgálatok tartásának ideje.** Felhívjuk a tanonc-tartó iparosok és kereskedők figyelmét a m. kir. iparügyi miniszter 53.400/1940. Ip. M. számú rendeletére, amelynek értelmében ez év május hó 1-étől kezdődően tanoncszerződést kötni — bizonyos kivételekkel — csak május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapokban szabad. Az említett hónapokban leszerződött tanoncok csak június hónap 16-30. napjain, továbbá

július, augusztus, szeptember, október és november hónapban bocsáthatók segédi vizsgálatra. A rendelet azokra, akiket május 1 e előtt szerződtek, nem vonatkozik, ezek a tanoncok tehát a tanoncszerződésben megállapított idő lejártával segédvizsgálatot tehetnek, tekintet nélkül arra, hogy a tanoncszerződés mely hónapban szűnik meg.

— **Rövidesen víztelenítik a vármegye összes szántóföldjeit.** Az ármentesítő társulatok szakadatlan munkája nyomán az utóbbi hét folyamán újabb 7000 kat. holdat vízmentesítettek, s állították a termelés szolgálatába. A folytonos esőzések miatt ugyan újabb kb. 2000 holdat leptek el a vadvizek, mégis remélhető, hogy rövid időn belül a még víz alatt álló mintegy 60 ezer holdnyi terület is mentesül a víz alól.

— **Szabályozták a vetőmag forgalmát.** A kormány rendeletet adott ki a gazdasági hasznóvények vetőmagjai forgalmának szabályozása tárgyában. A rendelet kiadását a növénynemesítéshez fűződő közgazdasági érdekek tették szükségessé. A nemesített fajták fokozott védelme azt a célt szolgálja, hogy a nemesítő részére munkája ellenértéképpen megfelelő anyagi előnyök legyenek biztosíthatók. Mint-hogy azonban a nemesített vetőmagvak szélesebbkörű elterjedése országos érdekből fontos, a rendelet külön intézkedéseket tartalmaz arra nézve, hogy az állami vetőmagkiosztók keretében szaporításra és kiosztásra kerülő vetőmagvak fajtamegjelöléssel legyenek forgalombahozhatók.

— **Tavaszi a pesti színházakban.** A fővárosi színházi világának minden eseményéről rengeteg képben, színes riportokban számol be a Délibáb képes színházi hetilap legújabb száma. Kulisszamögötti pletykák, színes riportok, magyar írók remek elbeszélései, versek, tartalmas divatrovat, gazdag filmrovat, humor, rejtvények, tökéletes képes heti rádióműsor, ez a Délibáb legújabb száma. A legszebb és legnépszerűbb képes színházi hetilap a legolcsóbb is, mert ára csak 14 fillér.

— **M. Kir. Közélemezési Hivatal receptpályázata.** Ma, amikor fontos nemzetgazdasági és népelemezési érdek szükségessé teszi a takarékos főzést, a magyar asszonyok leleményességét és alkalmazkodó képességét kívánjuk próbára tenni és ezért pályázatot hirdettünk: I. Burgonyából készült ételek receptjére. II. Belsőség, juhhús felhasználására. III. Főzelék és gyümölcs minél többoldalú elkészítésére. IV. Korszerű újításokra. Valamennyi receptnél a takarékoság gondolata érvényesüljön. I. díj: 200 P, II. díj: 100 P, III. díj: 50 P. Ezenkívül 25 legjobbnak ítélt pályázó ajándékban részesül. A legjobb receptek a budapesti Arumintavásáron a Közélemezési Hivatal 4 mintakonyhájában bemutatásra kerülnek. Minden receptet külön cédulán, vagy levelezőlapon, név és lakcím megjelölésével és annak feltüntetésével kell beküldeni, hogy a recept a négy csoport közül melyikbe tartozik. Pályázati határidő 1941 április 23. és a pályázatokat M. kir. Közélemezési Hivatal, Budapest V. Kossuth Lajos utca 11. szám alá kell beküldeni.

— **ZÖLDHITELT folyósít a Szarvasi Takarékpénztár.**

— **Országos gazdasági felügyelői értekezlet a földművelésügyi minisztériumban.** Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter a gazdasági felügyelőségek útján szorosabb kapcsolatokat kíván fenntartani a gazdaközönsséggel, hogy a földművelésügyi kormányzat ezen az úton is állandóan tájékoztatva legyen a gazdák és általában mezőgazdasági lakosság helyzetéről és kívánságairól. E feladat ellátására megbeszélések céljából az összes gazdasági felügyelőségek vezetőit a földművelésügyi minisztériumban megtartott országos értekezletre hívták össze, amelyen dr. Bárányos Károly földművelésügyi államtitkár elnökölt. A gazdasági felügyelőségek ezen túl az említett tárgyról havonként jelentéseket tesznek. Az értekezleten többen rámutattak arra, hogy a felügyelőségek fontos közérdekű szolgálatának ellátására a jelenlegi létszám nem elegendő és ezenkívül

hátrányos az is, hogy az engedélyezett 415 felügyelőségi állásból száraz csak kisegítő munkaerőkkel lehet betölteni. Országos érdek tehát módot találni arra, hogy a létszám megfelelően szaporítható legyen és a kisegítő munkaerők végleges alkalmazást nyerjenek.

— **A tömegtöboly áldozata: a szektahívők.** Szinte megszámlálhatatlanul sok szekta működik Amerikában. Az U. S. A a szekták igazi eldorádója, de talán egyik sem beszéltet magáról annyit, mint a losangelesi „Angyaltemplom” gyülekezet, amelynek alapítója, szervezője, vezetője és legfőbb „papja” egy hölgy: Aieme Semple McPherson. Az „Angyaltemplom” gyülekezet szertartásairól és működéséről hallatlanul érdekes riport van gróf Bethlen Margit népszerű, képez szép-irodalmi lapjának, az Únnepek most megjelent számában. Az albumalakú Únnepek ezúttal is gondos tárházát nyújtja a nívós és szórakoztató olvasnivalóknak és remek képeknek. Az Únnepek előfizetési ára negyedévre 2 pengő 40 fillér. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány u. 12.

— **Hogyan működik a tökéletes légmentesítő? Erről a mindnyájunkat érdeklő témáról ír rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb számában. A szórakoztató és ismeretterjesztő cikkek sorából kiemelkednek: „Hajsza a gyémánt után”, „A jövő konyhája”, „Kis Miklós, a legnagyobb magyar nyomdász”; nagy érdeklődésre tarthat számot „A kövérség” című orvosi cikk is, amely a kövérség okairól és a helyes táplálkozásról nyújt szakszerű útbaigazításokat. A számtalan szórakoztató cikken, a legjobb írók novelláin, az ötletes rovatokon kívül több képes riportot és közel száz érdekes képet talál az olvasó a népszerű képeslap legújabb számában. Tolnai Világlapja egy száma csak 20 fillérbe kerül.**

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Simkovicz István és Ridég Anna fia István, Blaskó Pál és Kinyik Judit fia János, Krivianszki Mihály és Janurik Erzsébet leánya Katalin, Szlancsik János és Peczenyik Anna leánya Erzsébet, Palkó Mihály és Gyöngyösi Zsuzsanna fia Mihály, Simkó Pál és Klimaj Judit leánya Judit, Rimavecz Mihály és Römer Erzsébet fia János. Házaságot kötöttek: Molitórisz János Máté Annával, Bárány István Illés Simkó Annával, Laczó János Ábrahám Judittal, Adamik János Valastyan Erzsébettel. — Elhaltak: Sutyinszky Pálné Bankó Zsuzsanna 55 éves, Gutyan Mária 6 hónapos, Dauda Mihály 76 éves, Pramek Mihályné Stefnyi Mária 30 éves, Arnóczki Pál 49 éves, özv. Kutas János 71 éves, Polonszki János 56 éves, Arnóczki Jánosné Nyemcsok Mária 78 éves, Brlás Mihályné Hanzel Zsuzsanna 67 éves, Nyemcsok János 70 éves, Kovács József 29 napos, Gerhát Anna Terézia 8 hónapos, özv. Benyó István 68 éves.

ZÖLDHITELEK

folyósítását megkezdte

Szarvasi Takarékpénztár, mint
a „FUTURA” R. T.
főbizománya.

SPORT

Mi lesz veled, Turul?

Szarvas nagyszámú, minden áldozatot szívesen vállaló sportársadalmát élénken foglalkoztatják a Turul SE sorozatos kudarcai. Amikor a csapat az elsőosztályba újjólag bekerült, úgy vélte mindenki, hogy most már új fejezet kezdődik községünk nagymultú labdarúgásában. Ehelyett azonban — a várakozással ellentétben — oly süllyedés következett be, amely méltán tölti el aggodalommal a szurkolótábort. Pedig micsoda reménnyel és lelkesedéssel indult neki a Turul az elsőosztálynak, ami valóban tápot is adott azon hiedelemnek, hogy a fiatalokkal teletüzdelt csapat szép jövő előtt áll és ezáltal községünk labdarúgócsapata pár esztendő szünetelés után ismét a fejlődés útjára lépett. Az a valamikor legendáshírű Turul-szellem csak az osztályozáson lángett fel, ami két pompás győzelemben kifejezésre is jutott. Azóta — szomorúan kell megállapítani — egyszer sem lehetett szemtanúja községünk sportközönsége a lelkesen és szívvel játszó Turulnak. Ebben található meg a felelet arra a kérdésre, hogy mi okozta azt az eredménytelenséget, amely a lejtő szélére juttatta a csapatot, ahonnan visszaút csak úgy volna lehetséges, ha ismét a hagyományos Turul-szellemet látnánk képviselni a játékosok által és azon keresztül a fekete-fehér színek győzelmét.

Az őszi sorozatos vereségek folytatódhatnak most, tavasszal is. Sokan a balszerencse, a játékvezetők tévedéseinek tulajdonították ezeket a vereségeket és csak harmadsorban magát a Turult, illetve annak játékosait. Pedig a tényleges ok a rossz szellem, amely a játéktársakat nem szeretetre, egymás közötti megbecsülésre és megértésre serkenti, hanem éppen ellenkezőleg, széthúzásra sítja. A labdarúgás jelszava: „egy mindenkiért, mindenki egyért”. Világos, hogy jó eredmény — különösen ebben a sportban — csupán úgy lehetséges, ha ez a jelszó valósággá válik — a Turulnál is. Ennek hiányában a javulási folyamat — ami a győzelmekben jutna kifejezésre — még kezdetét sem veheti.

Tehát joggal felvetődhet a kérdés, hogy mi lesz a Turullal, ha azonnal nem tisztázódnak a játékosok, valamint a játékosok és vezetőség közötti viszályok. Mert ennek elintézése nélkül kár a további mérkőzéseket le is játszani és lehet mondani a búcsút a nem sok dicsőséget hozott elsőosztálytól, amelynek a Turul az utolsó, vagyis a 12. csapata egyetlen győzelem nélkül, mondd és írd két pont birtokában. Annyi bizonyos — ha minden mérkőzést meg is nyerne a csapat — a Turul útja a második osztályba vezet vissza. Ez sem lesz borzasztó szerencsétlenség akkor, ha azáltal változások állnak be a fentiekben. Legjobb lesz tehát előről kezdeni az egészet és úgy megszervezni, hogy annak valóban jövője is legyen!

— Meghívó. A Szarvasi Iparoskör 1941. évi április 27-én, vasárnap délután 2 órai kezdettel, az Iparoskör nagytermében tartja évi rendszeres közgyűlését, melyre az Iparoskör tagjait lisztelettel meghívja az Elnökség. 70

Szarvas nagyközség előjárósága.
8875—1941 ikt. szám.

Hirdetmény.

A Tiszától keletre lévő területen záróvonal létesítés.

Záróvonal: Tiszaug, Kunszentmárton, Hármaskörös és Fehér-Körös vonala a román határig.

Ki és belépő pontok körüli vonalokon Gyula, Doboz, Békés.

Vasútvonalakon: Békés, Gyoma, Szarvas, Kunszentmárton vasúti állomásokon. — Polgári egyének elvileg csak a záróvonal átlépő helyeken közlekedhetnek. Az átlépő helyeken kívül csak a birtokosok, munkások, a gazdasági és ipari munka végzése céljából, orvosok és köztisztviselők pedig hivataluk teljesítésére közlekedhetnek, ha ebbeli működésüket az illetékes községi előjáróság, illetve rendőri hatóság írásbeli igazolványával tanúsítják.

A lakosság figyelme nyomatékosan felhívatik arra, hogy a jogtalan záróvonal átlépőket a legközelebbi honvéd, vagy csendőrsparancsnokságnak, rendőrszállásnak, vagy előjáróságnak azonnal jelentse fel.

Szarvas, 1941 április hó 16.

Előjáróság.

Nyomatványokat

szép, izléses kivitelben
olcsó áron készít a

Müller-nyomda

TINTENKULI

újából kapható a Müller-cégnél

Buzát, árpát és tengerit

a legmagasabb napi áron vásárolunk

dr. Podany Pál és Társai

Telefon 67. GÁSPÁR-MALOM Telefon 67.

Buzát tárolunk!

810

530/1941. szám.

Hirdetmény

A m. kir. földművelésügyi minisztérium a juhtej feldolgozás emelése és szakszerűbbé tétele céljából a szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézetet juhtejgyűjtő üzemek vezetésére képesítő tanfolyamok tartásával bizta meg. Az első tanfolyam előreláthatólag május elején nyílik meg.

A tanfolyamokra való felvétel iránti kérvények a m. kir. Földművelésügyi Miniszter Úrhoz címezve a szarvasi m. kir. középfokú gazdasági tanintézet igazgatóságához nyújtandók be. A kérvényhez mellékelni kell:

1. születési anyakönyvi kivonatát, annak igazolására, hogy a jelentkező 18. életévét betöltötte; ezen a korhatáron aluliak a tanfolyamra fel nem vétetnek.

2. feddhetetlen előéletet igazoló egy évnél nem régebb hatósági erkölcsi bizonyítványt.

3. helyhatósági bizonyítványt arról, hogy a tanfolyamra jelentkezőnek mi a foglalkozása és hogy abban az üzemben, melynek vezetésére képesítést kíván nyerni, mennyi ideig, milyen minőségben, milyen eredménnyel működött.

A kérvény 2 pengős, a mellékletek 30 filléres okmánybélyegekkel láttandók el.

A tanfolyam tartama 18 tanítási nap. A tanfolyam végetével a hallgatóknak vizsgát kell tenni.

A tanfolyam hallgatói tandíj címén 25 P-t tartoznak a tanfolyam megnyitása napján a tanfolyam vezetőjének hivatalos nyugta ellenében befizetni.

A tanfolyam hallgatói lakásukról és étellemezésükről maguk gondoskodnak, de kívánságukra a tanintézet igazgatósága ebben segítségükre van. Napi szállás és étellemezés a községben 3—4 pengőért kapható.

Szarvas, 1941. április hó 17-én.

M. Kir. Középfokú Gazdasági Tanintézet és Mezőgazdasági Szaktanácsadó Állomás, Szarvas.

Nyilttér.*)

Közhirre tesszük, hogy fiunknak, ifj. Kiszelycsok Jánosnak senki semmiféle hitelt vagy kölcsönt ne adjon, mert helyette semmiféle kártérítést nem vállalunk.

Szarvas, 1941. ápr. 18.

id. Kiszelycsok János
és neje.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadó-hivatal.

A Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja meg kezdette a

4¹/₂ 0-OS

kamatozású mezőgazdasági termelés fokozását előmozdító közleplejratú kötelezvénykölcsönök folyósítását.

46

— ZÖLDHITELT folyósít a Szarvasi Takarékpénztár. 35

APRÓHIRDETÉSEK

Használt férfi és női ruhát veszek és eladok. Hívásra házhöz megyek. Nótári Pálné II. Beliczey u. 17. 913

Vitéz Orbán Lászlónak Mangolban lévő villája eladó, lakásán butorozott szoba kiadó. 24

Csabacsüdi határban az orosz házi uttól 1 kilométerre 32 kishold föld új tanyával és melléképületekkel (magtár, gőré, istálló) jutányos áron eladó. Érdeklődni dr. Král Pál ügyvédnél. 25

III. kerület 62. szám alatt 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. 71

Makó Gyula fegyverkereskedő háza eladó. Ugyanott két permetező, boros és nyitott hordók eladók. 44

Egy utcai pados szoba, konyha, szőz kiadó III. ker. 80. 41

Eladó 1 db Philips 3 lámpás telepes néprádió teljes felszereléssel együtt kedvezményes áron. Külkerületben, ahol nincs villamos áram, különösen alkalmas. — Érdeklődni lehet Sztrehovszki Márton villanyszerelő üzletében vagy Tóth György bérceplőgéptulajdonosnál III. 462 szám alatt. 63

Mágnes gyújtású Fordson traktorhoz gépészt keresek azonnalra. II. külkerület 148. Molnár-tanya. 68

Csinosan berendezett utcai szoba külön bejárattal kiadó II. ker. 330. 67

Eladó III. ker. 257 számú ház. 66

Ribárszky Pálnál Csáky-utca 94 házszám alatt két káka közös legelő járás kiadó. 65

Terehalmán 100 járás eladó. Érdeklődni lehet a majorbán. 64

I. ker. 40 szám alatt istálló trágya eladó. Csabacsüdi tanyán 80 sz. alatt takarmányrépa eladó. 56

Úri lakás kiadó május 1-re
Cím: Benka Gy. utca 104/a sz 55

Kriska Pál IV. ker. 466 számú háza eladó. 61

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.